หัวข้อวิจัย : การสื่อสารเพื่อส่งเสริมการมีจิตอาสาของเยาวชนในสถาบันอุดมศึกษาภาคตะวันออก
ผู้วิจัย : ผู้ช่วยศาสตราจารย์เยาวนารถ พันธุ์เพ็ง
หน่วยงาน : คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี
ปีที่พิมพ์ : 2559

บทคัดย่อ

การสื่อสารเพื่อส่งเสริมการมีจิตอาสาของเยาวชนในสถาบันอุดมศึกษาภาคตะวันออก เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมความมีจิตอาสาของเยาวชนในสถาบันอุดมศึกษาภาคตะวันออกและศึกษากระบวนการสื่อสารเพื่อส่งเสริมจิตอาสาของเยาวชนในการทำกิจกรรมจิตอาสาของสถาบันอุดมศึกษาภาคตะวันออก ในการวิจัยใช้การเก็บข้อมูลโดยการสนทนากลุ่ม (focus group)นักศึกษาจากมหาวิทยาลัย 6 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา จำนวน 9 คน มหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 4 คน และมหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี จำนวน 6 คน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก จำนวน 6 คน มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ จำนวน 6 คน มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จำนวน 6 คน รวมเป็น 37 คน โดยมีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากนักศึกษาที่มีจิตอาสาในการทำกิจกรรมทั้งในและนอกมหาวิทยาลัย ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษามาจากองค์การนิสิต สโมสรนักศึกษา ชมอาสาพัฒนา และชมรมอื่นๆ และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (in depth interview)และจัดประชุมกลุ่มย่อย (focus group) จากผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับกิจกรรม 10 คน

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งเสริมการทำกิจกรรมโดยมีจิตอาสาของนักศึกษามาจากปัจจัยภายในตัวบุคคล ได้แก่ เจตคติหรือทัศนคติ บุคลิกภาพ การรับรู้ด้านต่างๆ ได้แก่ ความรู้สึก มีความสุข ความภูมิใจ รู้สึกถึงความมีคุณค่าในตนเอง และปัจจัยภายนอกตัวบุคคล ได้แก่ สภาพแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรม สถาบันครอบครัว และสถาบันการศึกษา โดยในครอบครัวมีการปลูกฝังการทำกิจกรรมจิตอาสาตั้งแต่เด็กๆ ผ่านการประกอบพิธีกรรม การทำกิจกรรมร่วมกัน ส่วนสถาบันการศึกษา ได้แก่ ครู อาจารย์ และเพื่อน ซึ่งเป็นสื่อบุคคลที่มีอิทธิพลในการชักชวนให้ไปร่วมทำกิจกรรมเกินกว่าครึ่ง และสื่อสังคมออนไลน์มีบทบาทในการส่งเสริมการเข้าร่วมกิจกรรม เพราะมีการเผยแพร่ภาพกิจกรรมผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์

SPU CHONBURI

การสื่อสารเพื่อส่งเสริมจิตอาสาของเยาวชนในสถาบันอุดมศึกษาภาคตะวันออก กระบวนการประกอบด้วย 4 ส่วน คือ ผู้ส่งสาร (sender) หมายถึง อาจารย์ เพื่อน คณะ ชมรม มหาวิทยาลัย และหน่วยงานภายนอก สาร (message) หมายถึง ข่าวสารกิจกรรม ที่ประกอบด้วยภาพ และข้อความ ช่องสาร (channel) หรือสื่อ (media) หมายถึง สื่อบุคคล สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อสังคมออนไลน์ และผู้รับสาร (receiver) หมายถึง นักศึกษาในมหาวิทยาลัย

ข้อเสนอแนะในงานวิจัย สถาบันทุกสถาบันควรให้ความสำคัญเรื่อง "จิตอาสา" มากขึ้น ได้แก่ ครอบครัว โรงเรียน/มหาวิทยาลัย และสังคม และควรมีการสร้างรูปแบบในการสื่อสารการส่งเสริมจิตอาสาของเยาวชนต่อไป

คำสำคัญ : จิตอาสา, การสื่อสาร, เยาวชนในเขตภาคตะวันออก, กิจกรรม

SPU CHONBURI

Research Title : Communication to Promote the Spirit of Volunteerism among Youth in Eastern Thailand Higher Education Institutions

Researcher : Assistant Professor Yaowanart Panpeng

Institute : The Faculty of Communication Arts, Sripatum University Chonburi Campus

Year of Publication : 2016

Abstract

This qualitative study focuses on communication that supports spirit of volunteerism among youth or university students in Eastern Thailand. The objectives are; 1) to study the factors that support students' spirit of volunteerism in taking part in activities, and 2) to examine communication components that support students' volunteerism. Data was conducted by Focus Group method on students from six different universities, consisting of Kasetsart University Sriracha Campus (9 students), Burapha University (4 students), Sripatum University Chonburi Campus (6 students), Rajamangala University of Technology Tawan-ok (6 students), Rajabhat Rajanagarindra University (6 students), and Rambhaibarni Rajabhat University (6 students). There are thirty-seven volunteer participants in total. Sample participants were selected from a group of volunteer-spirited students who often participated in university and extra-university activities. Most of them are involved in university' student administrative board, student association, volunteer club for development and other volunteer clubs. Furthermore, there was an in-depth interview session as well as Focus Group carried out with ten senior activity members.

According to the findings, factors that support students' spirit of volunteerism are found to be internal and external. Internal factors involved are attitudes, personalities and perception including feelings of satisfaction, pride and self-esteem. External factors are found to be social and cultural contexts, family and educational institutions. For example, a family institution instils a value of volunteerism in young children through religious ceremonies and other social events. In

SPU CHONBURI

educational institutions like school or university, more than half of students are induced to take part in activities by other fellow students and teachers who are considered influential personal media. Besides, the previously mentioned factors, online social media also plays a supportive role in publicizing the activities' news and photos.

Components of the communication that support students' volunteerism consists of elements which are sender (teachers, friends, faculty, campus club and society, university and other external agencies), message (information and news; photos and texts), channel or media (personal media, publication, online social media) and receiver (university students).

Suggestions upon research concludes that every institution should acknowledge the importance of spirit of volunteerism more. These institutions include family, school/university and society. Moreover, pattern of supportive communication should be created to promote the spirit of youth volunteerism.

Keywords : Spirit of volunteerism, Communication, Youth in Eastern Thailand, Activity

SPU CHONBURI